

Predlog

PROGRAM DRUŽBENO- EKONOMSKEGA RAZVOJA OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK ZA LETO 1977

Izhodišča za pripravo smernic družbenega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1977

Uresničevanje in sporazumevanje vseh nalog iz srednjeročnega plana družbenoekonomskega razvoja 1976—1980 predstavlja za leto 1977 temeljno obvezo vseh objektov planiranja s tem, da se temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti v prvi vrsti vključijo v to planiranje. Izdelava planov razvoja teh temeljnih subjektov planiranja predstavlja obvezo, ki stoji pred združenim delom in KS, da v svojih temeljnih celicah pripravijo svoje plane razvoja.

Prioritetne naloge in obveze, ki izhajajo iz plana družbenoekonomskega razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik so bile v letošnjem letu predlagane na podlagi izvedenih priprav za posamezna področja, ob tem da sestavljalci samih smernic niso imeli na razpolago izdelanih planov razvoja komunalnih dejavnosti in družbenih dejavnosti, ker so le-ti programi odvisni od sistema financiranja, ki pa bo znan šele proti koncu prvega polletja. Izhajajoč iz rezultatov poslovanja delovnih organizacij ter občutnega porasta vseh zakonskih in samoupravno dogovorjenih obveznosti so obveznosti, ki izhajajo iz smernic družbenoekonomskega razvoja prioritetne naloge, za katere so že danes dani pogoji za njihovo realizacijo ter se naj kot take vključijo v same programe razvoja delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Posebni poudarek je v smernicah razvoja dan predvsem razvoju gospodarstva, kjer nosilci nalog s področja gospodarstva nosijo temeljno obvezo za realizacijo in pripravo programov. Izhajajoč iz samega nadaljnega razvoja gospodarstva so pripravljene smernice in prioritetne naloge za področje gospodarske infrastrukture kot so promet, energetika in sam prostorski vidik tega razvoja. Družbena infrastruktura in njen razvoj sta v tem materialu opredeljena predvsem na izvajanje samoprispevka I in II ter na osnovne naloge, ki izhajajo iz samoupravnih sporazumov družbenih dejavnosti.

Poznavajoč programe razvoja KS, ki so jih KS izdelale ob koncu leta 1976 izhaja, da so naloge zelo obsežne in zahtevne ter da zahtevajo aktivno vključevanje vseh delovnih ljudi in občanov in to bodisi z prostovoljnim delom, krajevnimi samoprispevki, na prvem mestu pa predvsem z združenjem sredstev z združenim delom. Smernice razvoja občine se v osnovi opredeljujejo na take prioritetne naloge, ki bi v prvi meri morale zagotoviti minimalne higiensko tehnične pogoje življenja na izvenmestnih področjih kot so izgradnja vodovoda, kanalizacije in elektrike. Zadolžitve, ki izhajajo, naj bi dokončno zmanjševale velik razkorak predvsem z vidika komunalne ureditve osti med mestnim in izvenmestnim predelom.

I. Uvod

Temeljni cilji in naloge, ki izhajajo iz srednjeročnega plana razvoja občine so obveza vseh subjektov v našem družbenoekonomskem sistemu, da se zastavljene naloge izpeljejo ter dosledno uresničujejo srednjeročni plan razvoja občine, mesta in republike za obdobje 1976—1980.

Prednostne naloge bodo v letu 1977 sledeče:

a) gospodarstvo

- uveljavitev samoupravnih socialističnih odnosov po ustavnih temeljih na vseh področjih združenega dela z doslednim izvajanjem zakona o združenem delu,
- zagotovitev rasti in življenjskega standarda delavcev, s posebnim poudarkom na izenačevanju življenjskih pogojev delavcev in občanov v mestu in na izvenmestnem področju občine,
- doseganje stabilnejše in dinamičnejše rasti gospodarstva s povečanjem produktivnosti dela, ekonomičnosti poslovanja ter večje akumulativnosti,
- usklajevanje zunanje trgovinske menjave s povečanjem izvoza in zmanjševanjem uvoza ter z intenzivnejšim povezovanjem z deželami v razvoju,
- pospešitev integracijskih procesov in samoupravne preobrazbe v združenem delu.

b) družbene dejavnosti

- dokončanje izgradnje objektov iz samoprispevka I.,
- zagotoviti neposredni vpliv delavca v združenem delu na delitev sredstev v skupni in splošni porabi,
- uvesti racionalizacijo v poslovanje organizacij s področja negospodarstva,
- izobraževanje kadrov in izboljšanje materialnega položaja delavcev v družbenih dejavnostih,
- izgradnja objektov iz samoprispevka II. z doslednim upoštevanjem terminskih planov in ostalih določil sprejetih ob referendumu novembra 1976.

Za doseganje teh prednostnih nalog bo potrebno predvsem zagotoviti stalno aktivnost soudeležbe vseh subjektov, dosledno izvajanje vseh družbenih sporazumov, kakor s področja gospodarstva, tako s področja družbenih dejavnosti.

Specifičnost našega gospodarstva v občini nam nalaga, da bomo morali predvsem:

- modernizirati delovni proces v posameznih organizacijah združenega dela,
 - intenzivirati proizvodnjo,
 - izboljšati kadrovske sestav strokovnih delavcev,
 - povečati produktivnost dela,
 - zagotoviti čimvečjo in čimsmotnejšo izrabo delovnega časa,
 - povečati disciplino pri delu.
- Zgoraj navedeni elementi naj bodo med ostalim tudi osnovno vodilo za nadaljevanje stabilizacijskih naporov v gospodarstvu.

II. Izhodišče gospodarskega razvoja občine za leto 1977

1. Izhajajoč iz srednjeročnega plana razvoja predvidevamo v letu 1977 nekoliko hitrejšo rast družbenega proizvoda kot mesto Ljubljana in to za 4,5 % (Ljubljana 4 %).

Zaposlovanje bo porastlo za 2,1 % tako, da bo v letu 1977 na področju naše občine zaposlenih 10.400 delavcev.

Družbena produktivnost dela, merjena z ustvarjenim družbenim proizvodom na zaposlenega bo porastla za 2,5 %, kar je eden izmed glavnih pogojev za ustvarjanje in doseganje vseh temeljnih nalog in ciljev, ki stojijo pred našim združenim delom.

Realni osebni dohodek na zaposlenega predvidevamo, da se bo povečal za 1 %.

	v %	
	Ocena realizacije 1976-1975	Prognoza 1977-1976
Družbeni proizvod — realni	3,6	4,5
Količinski obseg ind. proizv.	3,1	4,3
Število zaposlenih	2,6	2,1
Produktivnost	1,2	2,5
Realni osebni dohodek	1,0	1,0

2. Temeljna naloga s področja gospodarstva v občini za leto 1977 bo pospešeno vzpostavljanje takih družbenoekonomskih odnosov v procesu proizvodnje, da se lahko zagotovi čimvečja dinamična rast proizvodnje.

Delovne organizacije morajo stalno spremljati in pa predvsem izvajati stabilizacijske ukrepe, ki naj zagotovijo večjo racionalizacijo, zmanjšanje nepotrebne režijskega kadra, zmanjšanje vseh oblik prekomerne porabe, večjo intenzivnost pri delu.

Dosledno izvajanje zakona o združenem delu naj bo stalna naloga delavcev in vseh družbenih dejavnikov, kajti samo na ta način bomo dosegli tisto ustavno preobrazbo, katero združeno delo kot tako tudi potrebuje za

doseganje vseh temeljnih nalog in ciljev v srednjeročnem programu občine.

Specifičnost gospodarstva naše občine, to je veliko delovnih organizacij predvsem s področja kovinske, kemične in lesnopredelovalne industrije daje možnost pa tudi nujnost samoupravnega povezovanja bodisi v vidu ustanavljanja novih delovnih organizacij, TOZD, SOZD ali celo poslovnih skupnosti in to predvsem v povezavi z delovnimi organizacijami izven občine, mesta Ljubljane in pa tudi republike. Tako lahko z gotovostjo računamo na ustanovitev SOZD Mercator, v katerega se bo vključilo gostinsko podjetje Vič, nadalje ustanovitev SOZD Belinka, Teol in Ilirija Vedrog. Tobačna tovarna predvideva nadalje, da tudi ustanovi SOZD z mdrepubliškimi vključevanjem delovnih organizacij s področja proizvodnje surovin in predelave. Delovna organizacija livarna barvnih kovin Liga predvideva, da se bo združila z IMP iz Ljubljane kot TOZD in istočasno pričela z izgradnjo nove livarne barvnih kovin. Obstajajo pa tudi možnosti sodelovanja delovnih organizacij znotraj občine kot so Mizarstvo Trnovo, Mizarška zadruga Vič, Mizarstvo in tapetništvo Ig, Pohišstvo Rožna dolina in Žimnica, kjer je oblika povezovanja odvisna od vnaprej pripravljenih programov in dogovorov, ki bodo v letu 1977 zaključeni.

Organizacije združenega dela, katere so v družbenem planu razvoja občine opredeljene kot nosilci razvoja, morajo čimprej pristopiti k izdelavi konkretnih programov razvoja, to je k izdelavi takih investicijskih projektov, ki bi zagotavljali take naložbe in investicije, ki so v skladu z vsemi prednostnimi nalogami zajeti v družbenem dogovoru o osnovah družbenega plana občine Ljubljana Vič-Rudnik in mesta, predvsem pa, da se tudi dosledno vključujejo v politiko financiranja, katero vsebujejo družbeni dogovori Ljubljanske banke in drugih poslovnih bank pri izvajanju kreditno monetarne politike za realizacijo prednostnih nalog na področju gospodarstva.

Tako načrtujemo s področja gospodarstva v letošnjem letu vlaganja za skoraj 660 milijonov din, od tega v opremo 320 milijonov din ter 340 milijonov v zgradbe. Med temi investicijskimi vlaganji bi omenili na prvem mestu Tobačno tovarno z 79 milijonov din, katera bodo uporabili za izgradnjo novih proizvodnih kapacitet. Tovil bo namenil 18 milijonov za modernizacijo proizvodnega procesa in modernizacijo skladiščnega prostora, Ilirija-Vedrog bodo vložili skoraj 30 milijonov din v modernizacijo proizvodnega procesa in v sovlaganja v druge delovne organizacije. Omeniti moramo investicijsko dejavnost Savskih elektrarn v višini skoraj 220 milijonov din, to je sredstev, ki so potrebna za izgradnjo energetskih objektov izven naše občine. Med delovnimi organizacijami s področja trgovine moramo omeniti Mercator — njihova TOZD Dolomiti predvideva za preko 60 milijonov investicijskih vlaganj v nove trgovske kapacitete in to predvsem v trgovine s preskrbnimi artikli.

IZVOZ

— Delovne organizacije s področja gospodarstva morajo v letu 1977 zagotoviti nadaljnje povečanje izvoza s tem, da v okviru izvozne dejavnosti posvetijo posebno nalogo izvozu v dežele v razvoju. Zagotoviti moramo, da seveda zaradi povečanega izvoza ne bi prišlo v posameznih panogah dejavnosti do pomanjkanja surovin na domačem trgu, ravno tako pa se moramo zavzemati, da delovne organizacije za svoje programe razvoja dokončno uvrste tisto vrsto tehnologije in surovin, ki bi v čim večji meri nadomestili uvožene surovine. S tem bi delovne organizacije pripomogle pri skupnem uresničevanju stabilizacijskih ukrepov, to je, da zmanjšujemo uvoz in povečujemo izvoz.

III. Razvoj dejavnosti

1. **Industrija** je glede na število zaposlenih v občini (49 %) ter na ustvarjeni družbeni proizvod (50 %) najmočnejše gospodarsko področje v občini. Za leto 1977 predvidevamo porast družbenega proizvoda za 4,4 % ob zaposlenosti 1,7 % in rasti produktivnosti za 2,8 %. Te dokaj visoke stopnje rasti v primerjavi z letom 1975 bodo naše delovne organizacije lahko dosegle samo zboljšanjem vseh pogojev dela, uvajanjem sodobnejše tehnologije in modernizacijo proizvodnje, uvajanjem marketinga kot enega izmed sodobnih oblik poslovnega odločanja, zaposlovati predvsem strokovno usposobljene delavce ter zagotoviti tako obliko in kvaliteto družbenega standarda, ki delavcem pripada v skladu z vsemi družbenimi dogovori in sporazumi.

Nosilci našega gospodarskega razvoja, to so organizacije, ki ustvarjajo pomemben delež družbenega proizvoda v občini in mestu kot so: Ilirija-Vedrog, Tobačna tovarna, Hoja, Tovil, Utensilia, Elektro industrija, Kovinska industrija Ig in IGO nosijo veliko odgovornost za doseganje vseh predvidenih rezultatov. Te delovne organizacije morajo biti prve, ki se naj vključujejo v integracijske procese, bodisi da so to že začele ali pa da dokončno pričnejo pripravljati konkretne predloge za povezovanje. Predvsem pa je naloga vseh, ki se niso dosedaj samoupravno ustavno organizirali, tako kot sedaj predvideva zakon o združenem delu, da to storijo čimprej (IGO, Utensilia).

Prostorski vidik razvoja industrije, kateri je v srednjeročnem programu razvoja naše občine zahtevan, zahteva od vseh dejavnikov čimprejšnjo pripravo dokumentacije za industrijske cene ter zagotovitev potrebne energetske in prometne infrastrukture, da bi lahko v letih 1979, 1980 in kasneje prišlo do konkretne izgradnje industrijskih kapacitet na območju naše občine.

2. **Kmetijstvo.** V tej panogi dejavnosti so glavne naloge v letu 1977 predvsem usmerjene na dokončno izoblikovanje procesa organiziranja družbenega sektorja in to v okviru delovne organizacije Ljubljanske mlekarne in Kmetijske zadruge Velike Lašče. Problem kmetijstva v občini Vič predstavlja tudi zaokrožen problem v okviru mesta Ljubljane, zato bodo morali nosilci tega razvoja v Ljubljani kot so: Ljubljanske mlekarne, Emona in Mercator kot nosilci razvoja agroživilskega kompleksa predvsem zagotoviti tak nivo medsebojnega usklajevanja in dogovarjanja, da bodo lahko občini in mestu zagotovili tako obliko preskrbe in same proizvodnje hrane, kot predvideva družbeni dogovor o preskrbi mesta.

Dohodkovni odnosi v kmetijstvu morajo biti vodilo pri povezovanju ter ustvarjanju boljših ekonomskih rezultatov.

Izgradnja in modernizacija kmetijskih obratov — farm mora biti prioriteta, tako načrtujemo da bi v letu 1977 dokončno izdelali projekte za mlečno farmo Brest, ter tudi v jeseni 1977 pričeli z izgradnjo, nadalje moramo nadaljevati z hidromelioracijo na Barju. Izdelava kmetijskega prostorskega plana bo tudi zagotovitev za dolgoročno politiko usmerjenja v kmetijstvu naše občine, zato predvidevamo sprejetje tega prostorskega plana v sredini leta 1977.

Kmetijska pospeševalna služba, kmetijske zadruge, TOZD za kooperacijo bodo morali biti nosilci vseh naporov za čim večje vključevanje kmetov v kooperacijo in kmetijske zadruge, predvsem pa bodo morali stremeti za tem, da z organiziranim pristopom zagotovijo čimvečje tržne viške kmetovalcev.

3. **Trgovina.** Nosilec te dejavnosti v naši občini je delovna organizacija Mercator. V letu 1977 zaključuje fazo usklajevanja in povezovanja v agroživilskem kompleksu ter ustvarja sestavljeno organizacijo združenega dela, kjer bi posamezne delovne organizacije s svojo specifično dejavnostjo zagotovile zaokrožen delovni kompleks, kateri naj bi zagotavljal predvsem boljše preskrbo prebivalstva s prehrabnimi artikli.

Razvojni program delovne organizacije Mercator, Ljubljanskih mlekar in Kmetijske zadruge Velike Lašče predvideva v letu 1977 izgradnjo in adaptacijo naslednjih trgovskih objektov:

- samopostrežba v stanovanjski soseski VS 4 — Bonifacij,
- samopostrežba v Vnanjih goricah,
- izgradnja samopostrežbe v Murglah,
- poleg tega moramo predvideti izgradnjo začasne tržnice na Bobenčkovi ulici, kjer bi kasneje z vključevanjem tega objekta v letu 1980 prišlo do končne izgradnje tržnice,

— v letu 1977 predvidevamo, da se bodo izdelali projekti za izgradnjo poslovno trgovskega centra na Rakovniku, ob Langusovi cesti ter pripravili projekti za izgradnjo še ostalih objektov, ki so zajeti v srednjeročnem planu razvoja občine.

4. **Gostinstvo** v družbenem sektorju čakajo v letošnjem letu pomembne naloge. Ena od najglavnejših nalog je brez dvoma zaključitev integracijskega procesa delovnih organizacij Gostinskega podjetja Vič in organizacija združenega dela Hotel Ilirija v okviru sestavljene organizacije združenega dela Mercator, kjer bi delovna organizacija bila nosilec vse gostinsko turistične dejavnosti. S tem bo tudi dana garancija, da bo prišlo do izvajanja srednjeročnega plana s tega področja, ker predvidevamo v letu 1977 začetek del na gostišču Čad, priprava objektov za hotelski objekt na Tržaški cesti, nadalje priprava potrebnih programov za Rakitno, Polhov Gradec in Turjak.

5. **Promet.** Nadaljnja izgradnja cest po sprejetem 10-letnem programu izgradnje cest v Ljubljani z vključevanjem sredstev, ki smo jih zagotovili iz viška posojil za ceste je brez dvoma ena izmed temeljnih nalog v letu 1977.

Investicije v cestno gospodarstvo morajo temeljiti na že sprejetih načelih in sicer:

— prvenstveno je treba dokončati že začete investicije ali pa investicije, ki so programirane že več let, pa iz objektivnih razlogov do sedaj še ni prišlo do izvajanja,

— nadaljnje urejanje avtobusnih prog,

— urejujejo se naj ceste, ki povezujejo posamezne predele občine ali soseske med seboj, pri čemer je doseči sodelovanje Zavoda za urejanje stavbnih zemljišč,

— doseči je enakomerno potrošnjo po posameznih krajevnih skupnostih, ki se naj pri investiciji vključujejo s svojimi sredstvi in sredstvi občinov po programu krajevnih skupnosti.

Po teh kriterijih bodo v letu 1977 naslednje investicije v Cestno gospodarstvo:

a) Nadaljnja izgradnja cest po sprejetem 10-letnem programu izgradnje cest v Ljubljani z vključevanjem sredstev, ki smo jih zagotovili iz viška posojil za ceste.

b) Dokončanje že začetih ali že več let programiranih investicij v lokalne ceste in mestne ulice:

- rekonstrukcija ceste Pijava gorica—Želimlje
- cestna povezava med Opekarsko in Ižansko cesto
- rekonstrukcija ceste Rašica—Rob
- rekonstrukcija Ceste na Brdo
- rekonstrukcija ceste v Mateni
- Pruski most
- most na Žirovnikovi cesti.

c) Program novih investicij v lokalne ceste in mestne ulice:

- rekonstrukcija Večne poti,
- asfaltiranje Skapinove ulice,
- rekonstrukcija Pokljukarjeve ulice,
- rekonstrukcija Riharjeve ulice (pred spomenikom) od Devinske do Ceste v Mestni log
- cesta v Podsmreki

d) Sodelovanje občine in krajevne skupnosti pri modernizaciji republiških cest po programu Republiške skupnosti za ceste:

- Cesta v Tomišlju
- cesta Vrhnika—Horjul.

Zagotoviti pa bo treba tudi sredstva za normalno vzdrževanje lokalnih cest in mestnih ulic ter za projektiranje v programu navedenih cest in za ceste Podpeč—Rakitna, Pokljukarjeva ter Šentjošt—Smrečje, ter izdelava projekta za cestno povezavo med Vnanjimi in Notranjimi goricami in rekonstrukcijo ceste na Rakitno.

6. **Obrt** se pojavlja na trgu ne le kot pomemben ponudnik svojih proizvodov in storitev, temveč tudi kot porabnik proizvodov industrije ter pogosto kot pomemben člen v plasmaju in vzdrževanju proizvodov industrije, kmetijstva, gradbeništva in drugih. Konkretne pobude za povezovanje, zlasti industrije z malim gospodarstvom, se odražajo predvsem v povečanem zanimanju nekaterih večjih organizacij združenega dela za kooperacijo in poslovnotehničnega sodelovanja v vseh oblikah. To se kaže zlasti v sklepanju trajnejših medsebojnih odnosov, ki večkrat že vsebujejo določbe v nujenju materialne in tehnične pomoči. Pri tem jih vodi poslovni interes in skrb za stalnost dobav.

Pomanjkanje servisnih in storitvenih dejavnosti povzroča dostikrat zametavanje dobrin, ki bi jih z rednim strokovnim vzdrževanjem ali popravili bistveno podaljšali njihovo uporabnost. Čedalje večja poraba in z razvojem življenjske ravni porajajoče se potrebe po novih dobrinah in storitvah terjajo torej razvoj obrti, bodisi za dopolnitev oziroma pokrivanje vrzeli v proizvodnih programih OZD, bodisi za zadovoljevanje tudi tistih potreb, ki se pojavljajo le v obliki manjšega popraševanja in le na nekaterih področjih.

Smatramo, da je potrebno v sedanjem in prihodnjem razdobju zagotoviti samostojnemu obrtniku:

- ki se ukvarja s servisno in storitveno dejavnostjo, poslovne prostore za opravljanje take dejavnosti, oziroma dovoliti adaptacijo zgradb, ki obstoječe ne predstavljajo nobene vrednosti in koristi. Adaptirane pa bi obogatile že tako siromašen fond poslovnih prostorov,
- v načrtih za nova stanovanjska naselja je treba nujno upoštevati tudi poslovne prostore za servisno in storitveno obrtno dejavnost,
- predvidene lokacije za razvoj obrti na Tržaški in Dolenjski cesti je treba konkretizirati, to je objaviti in navesti cene velikost in namembnost, ker le na ta način lahko občan — obrtnik planira eventualno investicijo,
- poslovne banke, ki sedaj neomejeno dajejo kratkoročne kredite zasebnim obrtnikom za dobo 1 leta, ti pa se uporabljajo za vse druge namene, samo za obrtna sredstva ne, naj del razpoložljivih sredstev namenijo za srednjeročno investicijsko kreditiranje obrtnikov, če je glede na deficitarnost določene dejavnosti na območju občine to zaželeno in potrebno, dalje naj banke nudijo srednjeročne kredite obrtnikom, ki sklenejo dolgoročno pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju s proizvodnimi in trgovskimi organizacijami združenega dela.

7. **Stanovanjska izgradnja.** V letu 1977 predstavlja v občini ponovno ožvitev izgradnja večjega števila stanovanj proti letu 1975—1976, ko smo na področju naše občine izgradili le okrog 500 stanovanj v družbenem sektorju. Tako predvidevamo pričetek gradnje v soseski Trnovo, nadaljevanje gradnje v soseskah VS 4, VS 6 in VS 103 in pričetek priprav na stanovanjsko izgradnjo v Dobrovi.

V letu 1977 je program stanovanjske izgradnje sledeč:

— VS 1 Trnovo	300 stanovanj
— VS 4 Bonifacija	200 stanovanj
— VS 6 Vič	50 stanovanj
— VS 103 Murgle	70 stanovanj
— VS 3 Tržaška cesta — Žičnica	80 stanovanj
— RS 103 — Vinterca	50 stanovanj
S k u p a j :	750 stanovanj

Poleg tega predvidevamo dokajšnjo intenzivno gradnjo individualnih hiš v privatnem sektorju in to na izven mestnem območju, kjer bi se zgradilo okoli 250 objektov.

V okviru akcije za odpravo nedovoljenih gradenj na območju naše občine predvidevamo v letu 1977 legalizacijo okrog 400 objektov, seveda v skladu s postopkom, ki ga predvideva zakon.

8. **Urbanizem.** Na področju prostorskega planiranja bo potrebno v prihodnjem letu pristopiti predvsem k novelaciji GUP, ki bo dolgotrajna naloga ob tem pa seveda moramo predvidevati konkretno izdelavo tistih zazidalnih načrtov za tista področja, kjer bi prvenstveno reševali problem nedovoljenih gradenj in to z vključevanjem novih stanovanjskih objektov za ta področja, da s tem pocenimo visoke stroške komunalnega urejanja.

I. faza spremembe Generalnega urbanističnega plana mora predvsem ukiniti nepotrebne cestne rezervate. Ukinitvev le-teh bo omogočila:

1. prekvalifikacijo nezazidljivih površin v razdobju in to
 - za območje ob Tržaški železnici v proizvodno cono
 - za območje ob Podvozni poti v površino za stanovanja
 - za območje Rakove jelše v površino za stanovanja
 - za območje med Ižansko cesto in Jurčkovo potjo v površino za stanovanja;

2. izdelavo zazidalnih načrtov in urbanističnih programov za:

- Kozarje
- Viško polje
- RS 105 — ob Ižanski cesti (novelacija zazidalnega načrta).

Za navedena območja izjemoma za območje med Ižansko cesto in Jurčkovo potjo bo potrebno v letu 1977 pristopiti k izdelavi zahtevane urbanistične dokumentacije.

Poleg teh je v letu 1977 potrebno izdelati zazidalne načrte še na naslednja območja:

- VS 220 — Radna
- VS 225 — Podpeč
- VS 260 — Velike Lašče
- VS 254 — Gradež
- VS 206 — Srednja vas pri Polhovem Gradcu
- ter dokumentacijo za realizacijo za I. fazo poslovno stanovanjskega centra ob Langusovi.

Poleg navedenih potreb predvidevamo še spremembe in dopolnitve zazidljivih površin v izvenmestnem območju ter dokončanje zazidalnih načrtov za:

- območje RS 1 in RS 2 ob Jurčkovi poti
- območje VS 213-1 Horjul
- območje VS 245-3 Škofljica

in dokončanje skupinskih lokacijskih dokumentacij za območje na Igu in v Horjulu.

V letu 1977 bo potrebno pristopiti k izdelavi programskih osnov za industrijsko cono na Rudniku ter industrijsko cono ob Tržaški železnici, če hočemo po letu 1980 zagotoviti nadaljnji razvoj industrijske proizvodnje ter izgradnjo novih industrijskih objektov.

Izredno pomembna naloga v letu 1977 bo tudi izdelava idejnega projekta južne obvoznice, ker bi na ta način tudi dobili osnove za nadaljnjo urbanizacijo vseh področij pod Malim grabnom vključujoč Rakovo jelšo in Sibirijo.

9. **Komunalno gospodarstvo.** Na področju komunalnega gospodarstva nas v naslednjem letu čakajo sledeče naloge:

- komunalno urejanje stanovanjskih sosesk VS 103 — Murgle, VS 3 — Žičnica, VS 2 — Kolezija — Dom ostarelih in VS 1 — Trnovo,
- dokončanje vodovoda Golo,
- rekonstrukcija pokopališča Šmarje,
- izgradnja vodovoda Dobropolje
- vodovod Hauptmanca,
- vodovod Vnanje gorice in Notranje gorice.
- začetek izgradnje vodarne Iški vršaj

10. **Vodno gospodarstvo.** Vodno gospodarstvo je za naše območje izredno pomembno zato predvidevamo v naslednjem letu sledeče naloge:

- dokončanje regulacije mestne Gradaščice
- pričetek sistematične regulacije Malega grabna iz izliva v Ljubljano do novega mostu čez Mali graben,
- nadaljnja regulacija Gradaščice in pritokov v Polhograjskih dolomitih in najbolj ogroženih odsekih,
- urejanje glavnih odvodnikov na Barju.

IV. Družbene dejavnosti

Samoupravne interesne skupnosti s področja družbenih dejavnosti bodo v letu 1977 svoje naloge usmerile v izvajanje samoupravnih sporazumov ter uresničevanje svojih srednjeročnih programov s sledečimi prioritarnimi nalogami:

- izenačevanje storitev družbenih dejavnosti vsem občanom in delovnim ljudem v občini in mestu,
- dogovarjanje in sodelovanje samoupravnih interesnih skupnosti med seboj in družbenopolitičnimi skupnostmi ter z družbenim delom,
- izobraževanje kadrov in izboljšanje materialnega položaja delavcev v družbenih dejavnostih,

— racionalizacija organizacije poslovanja in zmanjšanje nepotrebnih režijskih stroškov.

1. Socialno varstvo

Skupnost socialnega varstva usklajuje politiko programa samoupravnih skupnosti socialnega skrbstva, otroškega varstva, zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjske skupnosti in drugih zainteresiranih samoupravnih interesnih skupnosti za uresničevanje enotne socialne politike v občini Ljubljana Vič-Rudnik in mestu Ljubljani. Pri uresničevanju teh nalog skupnosti socialnega varstva dejavnosti sodelujejo družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva v občinskem merilu kot tudi v krajevnih skupnostih.

V programih samoupravnih interesnih skupnosti na področju socialnega varstva so upoštevani raznolikost in obseg gospodarskih in družbenih dejavnosti v občini, velikost občine, njena neenakomerna naseljenost, sestava prebivalstva, število zaposlenih, narodni dohodek na občana, socialne in sociološke posebnosti prebivalstva, število otrok in ostarelih občanov, še nadalje je upoštevano preseljevanje v občini povezano s skrbjo za izgradnjo spremljajočih objektov kot so:

— osnovne šole, vzgojnovarstveni zavodi in večanje zmogljivosti osnovne zdravstvene dejavnosti.

Pri zagotavljanju ukrepov in sredstev za uresničevanje sprejetih programov in pri določanju prioriteten nalog s področja socialnega varstva še posebej bo v letu 1977 zastavila naslednje dejavnosti:

— aktivirala gradbene odbore za izgradnjo vzgojnovarstvenih zavodov, domov za ostarele občane v občini in mladinskega letovišča Pacug pri Piranu,

— izdelala skupno z drugimi samoupravnimi organizacijami register invalidnih oseb in organizirala njihovo usposabljanje in zaposlovanje,

— organizirala dejavnost službe domače nege za ostarele občane,

— v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi bo potekalo izvajanje nalog v tesnem sodelovanju s komisijami za socialna vprašanja pri svetih krajevnih skupnosti še posebno za usklajeno pripravo in uresničevanje programov organizacije razvoja in dejavnosti prostega časa otrok in mladine,

— v sodelovanju z organizacijami združenega dela in z delovnimi skupnostmi izvedbo posvetovanj o perečih vprašanjih v smeri preventivne dejavnosti za preprečevanje nesreč pri delu, na cesti in drugod in skrbi za obbolele delavce z namenom znižanja izgubljenih delovnih dni zaradi izostanka na delu in novih socialnih primerov. V tej smeri je še posebna skrb za načrtno zaposlovanje občanov, skladne štipendijske politike, razvijanje usmerjenega izobraževanja ob delu in zagotavljanja pogojev razvoja družbene pomoči pri gradnji in dodeljevanju družbenih najemnih stanovanj delavskim družinam.

2. Vzgoja in izobraževanje

Izobraževalna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik je za leto 1977 opredelila naslednje prednostne naloge:

— ustvarjanje pogojev za vzgojnoizobraževalno dejavnost, ki sloni na načelih celodnevne šole,

— stalno prizadevanje za dvig kvalitete vzgojnoizobraževalnega dela,

— vzpostavitev dohodkovnih odnosov kot izhodišče za uresničevanje svobodne menjave dela,

— izboljšanje materialnih in kadrovskih pogojev za vzgojnoizobraževalno dejavnost,

— zagotovitev potrebnih sredstev za pokrivanje z zakonom predpisane minimalne amortizacije objektov šol in vrtecev,

— sodelovanje pri usmerjanju mladine pri vključevanju v usmerjeno izobraževanje v skladu s potrebami združenega dela.

Področje investicijske dejavnosti:

— začetek gradnje OŠ Krim-Rudnik s 16 učilnicami in telovadnico s sredstvi samoprispevka 1977-1981,

— na osnovi prioriteten vrstnega reda uresničevanje investicijskega vzdrževanja,

— in začetek gradnje osnovne šole Rakitna z dvema učilnicama in pripadajočimi prostori, kolikor bi delovni ljudje zagotovili namenska sredstva za investicije izven samoprispevka (8. člen predloga samoupravnega sporazuma o temeljih plana).

3. Otroško varstvo

Da bi dosegli cilje na področju programa izvajanja otroškega varstva predšolskih otrok, opredeljuje Skupnost otroškega varstva Ljubljana Vič-Rudnik v letu 1977 sledeče temeljne naloge:

— čim večje vključevanje otrok v vse oblike organizirane družbene vzgoje in varstva, vključujoč tudi varstvo na domu,

— solidarnostno združevanje sredstev za uresničevanje programa samoprispevka 1972—1976,

— vzpostavitev dohodkovnih odnosov kot izhodišča za uresničevanje svobodne menjave dela,

— sodelovanje z vzgojnovarstvenimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in drugimi dejavniki pri organizaciji vseh oblik vzgojnoizobraže-

valne dejavnosti z otroki, posebno s tistimi, ki niso zajeti v vzgojnovarstvene organizacije.

Področje investicijske dejavnosti:

— dokončanje gradnje VVO Murgle z 200 mesti s sredstvi samoprispevka 1972—1976,

— začetek gradnje VVO Vnanje Gorice s 100 mesti s sredstvi samoprispevka 1977—1981,

— usposobitev VVO Horjul z 80 mesti z združenimi sredstvi SOV in TOZD Iskra-Horjul,

— dokončanje gradnje VVO Podpeč—Preserje s 60 mesti s sredstvi SOV in

— adaptacije ter investicijska vzdrževalna dela na stavbah predšolskih oddelkov pri OŠ.

4. Socialno skrbstvo

Temeljna izhodišča interesne skupnosti socialnega skrbstva v letu 1977 so:

— pomoč občanom in družinam pri načrtovanju družine, vzgoji in vzreji otrok,

— organizirana družbena oblika denarne pomoči socialno ogroženim občanom,

— varstvo in organizirana pomoč občanom na domu in organizacija oskrbe ostarelih v družini,

— zagotoviti nove kapacitete za oskrbovance v domovih za ostarele — pričetek izgradnje prizidka na Bokalcih in komunalno opremo zemljišča za dom upokojencev v Koleziji.

V sodelovanju s skupščino občine Ljubljana Vič-Rudnik, skupnostjo socialnega varstva in stanovanjsko skupnostjo bo poskrbela za nove poslovne prostore Centra za socialno delo na novi lokaciji.

5. Zdravstvo

Samoupravna interesna skupnost za zdravstveno varstvo bo v letu 1977 zasledovala sledeče cilje:

— zagotovitev možnosti in udobnosti zdravstvenega varstva občanov,

— boljšo, učinkovitejšo in smotrnejšo organizacijo zdravstvene službe ob večji funkcionalni povezanosti med posameznimi oblikami zdravstvenega varstva,

— dopolnjevanje organizacijskih oblik in nadaljnje izboljšanje kvalitete dela pri izvajanju zdravstvenega varstva udeležencev NOB,

— racionalizacijo zdravstvene službe.

Ker predvidevamo v letu 1978 začetek izgradnje in rekonstrukcije zdravstvenega doma Vič, moramo v letu 1977 zagotoviti izdelavo vse potrebne dokumentacije in projektov za ta dom.

6. Zaposlovanje

Samoupravna interesna skupnost za zaposlovanje mora v letu 1977 zagotoviti predvsem:

— stalno spremljanje bivanja prebivalstva za zaposlitev in proučevanje socialno ekonomske sestave aktivnega prebivalstva,

— ugotavljanje potreb gospodarstva družbenih dejavnosti po kadrih ter nadaljnja pomoč združenemu delu pri zadovoljevanju njihovih potreb po kadrih,

— poklicno usmerjanje, zaposlovanje in strokovno usposabljanje delavcev, ki iščejo zaposlitev,

— usmerjanje in zaposlovanje delavcev v tujini in njihovega vračanja v domovino v skladu s potrebami in interesi združenega dela.

7. Raziskovanje

Občinska raziskovalna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik je za leto 1977 opredelila sledeče temeljne naloge:

— ustvaritev pogojev za izvrševanje družbenih funkcij občinske raziskovalne skupnosti,

— s sodelovanjem področnih raziskovalnih skupnosti in Raziskovalne skupnosti Slovenije nadaljnje razvijanje dohodkovnih odnosov kot izhodišče za svobodno menjavo dela,

— ugotovitev osnovnih potreb po raziskavah v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih v občini in

— pospeševanje pretoka znanstvenih informacij iz raziskovalnih organizacij druge organizacije združenega dela z neposrednim povezovanjem raziskovalcev in uporabnikov.

8. Kultura

Kulturna skupnost ima v letu 1977 sledeče prednostne naloge:

— ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-umetniških in prosvetnih organizacij, društev in skupin ob zagotavljanju strokovnega vodstva in vseh potrebnih materialnih osnov,

— razvoj in vzdrževanje kulturnih akcij v krajevnih skupnostih z ustanovitvijo komisij za kulturo v vsaki KS.

- razvoj kulturnih dejavnosti v združenem delu,
- varstvo in vzdrževanje kulturnih spomenikov.

9. Telesna kultura

Telesnokulturna skupnost ima v letu 1977 sledeče temeljne naloge:

- povečanje telesno kulturne aktivnosti prebivalstva,
- izboljšanje in izenačevanje pogojev, predvsem za organizirano športno — rekreativno udejstvovanje občanov v krajevnih skupnostih (objekti, kadri),
- ustanavljanje novih telesnokulturnih organizacij v KS in TOZD, ZTKO ter aktivov ZK, ZSMS,
- racionalizacija delovanja telesno-kulturnega področja, predvsem finančno materialnega in administrativnega poslovanja (skupne službe in občini),
- zagotovitev površin za telesno-kulturne namene, predvsem za razvoj načrtovanih telesno-kulturnih centrov v stanovanjskih soseskah,
- dodatne kapacitete za večnamensko telovadnico pri osnovni šoli Krim-Rudnik (do 26 x 48 m),
- nadaljevanje izgradnje univerzalnih igrišč v KS Krim-Rudnik, Lavrica, Rob, Kozarje, Tomišelj in Trnovo,
- priprava dokumentacije za vse objekte, ki so predvideni v srednjeročnem programu 1976—1980.

V. Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita

Splošna ljudska obramba je eden od temeljnih elementov družbenega razvoja občine. Zato bo v letu 1977 posebno pozornost usmeriti na podružbljanje ljudske obrambe na vseh področjih družbene dejavnosti v občini. Zato je nujno, da se maksimalno upoštevajo vse potrebe in interesi splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pri vseh nosilcih planiranja za leto 1977.

Pri planiranju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je upoštevati zakonske in druge predpise ter vojne uredbe SRS in SFRJ z zakonsko močjo, ki urejajo odnose in dolžnosti vseh družbenih subjektov v občini za področje ljudske obrambe. Predvsem je upoštevati obveznosti za oskrbo z materialnimi sredstvi vseh dejavnikov ljudske obrambe, ljudi in občanov v vojni.

Obvezniki posameznih družbenih subjektov pri usmerjanju in prilaganju obrambnih priprav v splošnem družbenem razvoju in krepitvi materialne — proizvodne baze, ki izhajajo in obrambnih načrtov, zlasti:

- upoštevajo potrebne spremembe v strukturi gospodarske dejavnosti ter s posebnim poudarkom na kmetijski proizvodnji, predvsem v razvoju hribovskih območij,
- usmerjanje prostorskega razvoja v občini, s katerim se zagotavlja optimalni pogoji vseh subjektov SLO za hiter prehod iz mirnodobskega v vojno stanje ter njihovega delovanja v vojnih razmerah,
- s smotnim planiranjem zagotoviti ustrezno materialno osnovo načrtovanih obrambnih priprav, usposabljanje kadrov za delo v vojnih razmerah ter usposabljanje vsega prebivalstva za prilaganje v vojnih razmerah,

— v prvine splošne ljudske obrambe morajo biti vključene tudi družbene dejavnosti v kadru in opremi, tako da bodo sposobne učinkovito funkcionirati v najtežjih vojnih razmerah (zdravstvo, socialno varstvo, šolstvo, informacije itd.),

— pospeševati zagotavljanje ustreznih zalog hrane in drugih pomembnejših potrošnih sredstev pri občanah ter v skladu z družbenimi načrti razvoja občin in mesta in načrti organizacij združenega dela zagotavljati namenska sredstva za oblikovanje blagovnih rezerv za preskrbo prebivalstva, oboroženih sil in drugih subjektov splošne ljudske obrambe v izrednih razmerah,

— pospeševati izboljšanje starostne strukture in usposabljanje pripadnikov enot in štabov teritorialne obrambe, pospeševati materializacijo in organizacijo, utrjevati vse strukture teritorialne obrambe v mestu, krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela,

— v skladu s politiko in cilji civilne zaščite v SFRJ v obdobju 1976—1985 pospešeno razvijati zlasti tiste strukture civilne zaščite na vseh ravneh, ki so po analizi ogroženosti za mesto posebej pomembne, jih organizacijsko utrditi in za izvrševanje ukrepov civilne zaščite intenzivneje usposabljanje in opremljanje s sodobnejšo opremo.

Posebne naloge imajo pri tem samoupravne interesne skupnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za razvoj teh dejavnosti v okviru svojih programov.

Družbena samozaščita kot neposredna aktivnost delovnih ljudi in občanov predstavlja temelj zavarovanja socialističnega in samoupravnega sistema. V letu 1977 bodo glavne naloge s tega področja uresničevanje družbenega dogovora o družbeni samozaščiti ter usposobitev te dejavnosti na vseh področjih družbene aktivnosti.

VI. Krajevne skupnosti

Razvoj krajevnih skupnosti v letu 1977 mora biti odraz vseh teženj in nalog, ki izhajajo iz srednjeročnega družbenoekonomskega programa razvoja občine Ljubljana Vič-Rudnik za obdobje 1976—1980. Dejavnosti, ki so zajete v poglavjih stanovanjska izgradnja, komunalna dejavnost, promet, energetika in sam razvoj družbenih dejavnosti so pretežne naloge, ki v letu 1977 predstavljajo začetek uresničevanja srednjeročnih planov razvoja krajevnih skupnosti.

Omenjene dejavnosti se bodo vršile v KS Trnovo, Tomišelj, Malči Belič, Vnanje gorice, Kolezija, Milan Česnik, Krim-Rudnik, Rožna dolina, Želimlje, Rob, Ig, Vič, Dobrova, Podpeč-Preserje, Horjul, Velike Lašče, Polhov Gradec, Škofljica, Golo, Rakitna, Lavrica, Kozarje.

K tem nalogam se bo v letu 1977 tudi vključilo financiranje dejavnosti krajevnih skupnosti na podlagi samoupravnega sporazuma o financiranju krajevnih skupnosti, vključujoč tudi sredstva krajevnih samoprispevkov kot vir sredstev v okviru združevanja sredstev med občani, združenim delom in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Konkretizacija posameznih programov bo zajeta v samih programih družbenoekonomskega razvoja posameznih krajevnih skupnosti.

V letu 1977 bo delegatska baza delovala še bolj dosledno in se aktivno vključevala v sam občinski delegatski sistem ter stremela za tem, da se čim več občanov vključuje v dejavnosti krajevnih skupnosti, uličnih svetov, potrošniških svetov ipd.

Pričakujemo tudi povezovanje posameznih krajevnih skupnosti kot so KS Podpeč-Preserje, Vnanje gorice, Notranje gorice in Brezovica. Te skupnosti bi z ustanovitvijo skupnosti krajevnih skupnosti s skupnim ciljem urejevanja problematike na komunalno stanovanjskem področju lahko dokončno uredile problem vodovoda Podpeč-Preserje ter ga s pomočjo izvršnega sveta tudi vključile v upravljanje mestnemu vodovodu.

Ljubljana, dne 10. marca 1977

POROČILO DRUŽBENEGA PRAVOBRANILCA SAMO- UPRAVLJANJA

OBČIN LJUBLJANA-CENTER, LJUBLJANA MOSTE-POLJE, LJUBLJANA-ŠIŠKA, LJUBLJANA VIČ-RUDNIK, LITIJA IN GROSUPLJE

O DELU IN POJAVIH NA PODROČJU VARSTVA SAMOUPRAVNIH PRAVIC DELOVNIH LJUDI IN DRUŽBENE LASTNINE

za obdobje 1. V. 1976 do 31. 12. 1976

I. Naloge, pristojnost in metode dela družbenega pravobranilca samoupravljanja v Ljubljani

Posebno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbenega premoženja je predvideno v 10. členu ustave SFRJ, po katerem socialistična družbenoekonomska ureditev temelji na svobodnem združenem delu s produktivnimi sredstvi, ki so družbena lastnina, ter na samoupravljanju delavcev v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v družbeni reprodukciji v celoti.

Poleg drugih posebnih organov in organizacij, ki skrbijo za družbeno zaščito samoupravnih pravic in družbene lastnine, je ustanovljena tudi institucija Družbeni pravobranilec samoupravljanja, da bi se uresničevala določila iz člena 129. Ustave SFRJ, kjer je izrecno citirano posebno družbeno varstvo tema dvema kategorijama.

Načela o položaju, pravicah in dolžnostih družbenega pravobranilca samoupravljanja urejuje federacija z zveznim zakonom o družbenem pravobranilcu samoupravljanja, republiški pa z republiški oziroma pokrajinskimi zakoni. Zakon o družbenem pravobranilcu samoupravljanja SR Slovenije je bil objavljen 1. VIII. 1975 v Uradnem listu SRS, št. 21.

Temeljna funkcija Družbenega pravobranilca samoupravljanja je torej ščititi samoupravne pravice delovnih ljudi in družbeno lastnino pred vsemi